

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 21C/9/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617202756
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Marcián
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5617202756.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudcom JUDr. Danielom Marciánom v spore žalobkyni F. T., nar. X. X. XXXX, s trvalým pobytom V. XXX proti žalovanému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, o zaplatenie sumy 98 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o konkrétnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou na tunajší súd 22. 3. 2017 sa žalobkyňa domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 98 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 17 % ročne zo sumy 98 eur. Uvedený žalobný návrh žalobkyňa odôvodnila nasledovnými skutkovými a právnymi tvrdeniami. Žalovaný svojím rozhodnutím č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030 zo 14. 7. 2014 znížil pomoc v hmotnej núdzi zo sumy 230,99 eur na sumu 133 eur mesačne. Týmto rozhodnutím žalovanému neoprávnené odňal sumu 98 eur, čím porušil § 5 ods. 4 písm. j) zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Na preukázanie uvedených skutkových tvrdení žalobca predložil ako dôkazy : rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030 zo 14. 7. 2014, a na podporu svojho právneho názoru rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 10Sžso/17/2014 z 15. 4. 2015.

2. Dňa 18. 8. 2017 bolo na tunajší súd doručené písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe, v ktorom uviedol, že žalobu považuje za neopodstatnenú a uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Uvedený názor odôvodnil argumentmi týkajúcimi sa dôvodnosti, resp. správnosti napadnutého rozhodnutia. Na preukázanie svojich tvrdení predložil ako dôkaz rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Špitálska 8, Bratislava, č. j.: UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2014/457-0008 Ks z 3. 9. 2013 (zrejme chyba v písaní, správne malo byť vzhľadom na obsah tohto rozhodnutia 3. 9. 2014 - pozn. súdu), s vyznačenou doložkou právoplatnosti 12. 9. 2014, ktorým sa zamietlo odvolanie žalobkyne z 27. 7. 2014 a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030 z 14. 7. 2014 sa potvrdilo.

3. Dňa 26. 10. 2017 bola na tunajší súd doručená replika žalobkyne, v ktorej uviedla, že jej manžel - C.. L. T. dostal za účasť v televíznej relácii 98 eur, pričom všetky poplatky vrátane cestovného, stravy, telefónnych poplatkov a poplatkov zdravotného poistenia, ktoré v úhrne predstavovali viac ako 98 eur, si musel zaplatiť z vlastného vrečka, preto vlastne nemal žiadny čistý príjem. Manžel je v súčasnosti

poberateľom starobného dôchodku a žalobkyňa je bez príjmu. Dôchodok manžela je nízky, a nespĺňajú ani výšku životného minima pre dvoch ľudí v domácnosti, čím sa nachádzajú v hmotnej núdzi, avšak bez akejkoľvek pomoci štátu, navyše obaja so zdravotnými problémami, pričom manžel je dokonca zdravotne ťažko postihnutý. Vyjadrenie žalovaného k žalobe považuje žalobkyňa za irelevantné.

4. Dňa 19. 2. 2018 bola na tunajší súd doručená duplika žalovaného, v ktorej žalovaný znova vyjadril názor, že žaloba je neopodstatnená a uplatnený nárok v celom rozsahu neuznal, pričom poukázal na svoje vyjadrenia v replike a na skutočnosť, že žalobkyňa sama požiadala o odňatie pomoci v hmotnej núdzi od 1. 7. 2017. Manžel žalobkyne sa zúčastnil v minulom roku reality show Farma.

5. Na pojednávaní konanom na tunajšom súde 27. 3. 2018 žalobkyňa spresnila, že sumy 98 eur sa domáha za mesiac júl 2014. Vo zvyšnom rozsahu len zopakovala tvrdenia obsiahnuté v jej doterajších písomných podaniach. Rovnako žalovaný na tomto pojednávaní len zopakoval svoje dovtedajšie písomné vyjadrenia.

6. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo 14. 7. 2014 č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030 súd zistil, že žalovaný znížil žalobkyni pomoc v hmotnej núdzi na sumu 133 eur mesačne počnúc 1. 6. 2014.

7. Z rozhodnutia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. j.: UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2014/457-0008 Ks z 3. 9. 2013 (chyba v písaní, správne malo byť vzhľadom na obsah tohto rozhodnutia 3. 9. 2014 - pozn. súdu) s vyznačenou doložkou právoplatnosti 12. 9. 2014 mal súd preukázané, že Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobcu z 27. 7. 2014 voči rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030 zo 14. 7. 2014 a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030 zo 14. 7. 2014 potvrdilo.

8. Zo zhodných tvrdení strán sporu na pojednávaní vyplynulo, že rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. j.: UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2014/457-0008 Ks z 3. 9. 2013 nebolo zrušené.

9. Takto zistený skutkový stav súd podrobil svojmu právnomu posúdeniu, pričom aplikoval nasledovné hmotnoprávne ustanovenia.

10. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v neskoršom znení, ďalej len „ZZŠ“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci :

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody
- c) rozhodnutím o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe
- d) nesprávnym úradným postupom.

11. Podľa § 4 ods. 1 písm. d) ZZS vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20130101>> koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy, a aj keď ide o škodu ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného prípisu.

12. Podľa § 6 ods. 1 ZZS ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

13. Súd v danom prípade dospel k záveru, že nejde o vec patriacu do správneho súdnictva, nakoľko žalobca sa žalobným petitom výslovne domáhal zaplatenia konkrétnej sumy, a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia alebo postupu žalovaného, pričom súd je žalobným petitom vždy viazaný.

Uvedený právny záver vyplýva aj z uznesenia kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 1KO/50/2017, ktorým bolo rozhodnuté, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline (ako správneho súdu) s postúpením mu veci tunajším súdom (v inej veci) je dôvodný, pričom argumentácia najvyššieho súdu bola založená na vyššie uvedenom právnom názore, s ktorým sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje, hoci inak nie je v tejto konkrétnej veci záväzný.

14. Keďže nešlo o vec správneho súdnictva, tunajší súd bol povinný sa touto žalobou zaoberať ako civilnou žalobou na plnenie. Vzhľadom na to, že právna kvalifikácia nie je obligatórnou náležitosťou žaloby (žalobca nemusí uviesť žiadne právne posúdenie ním uvádzaných skutkových tvrdení), súd túto žalobu vzhľadom na jej obsah, v ktorom žalobkyňa tvrdí, že rozhodnutím žalovaného jej došlo k neoprávnenému a nezákonnému odňatiu dávky v hmotnej núdzi vo výške 98 eur, právne kvalifikoval ako žalobu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa žalobkyňa domáha voči štátu nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu - žalovaného (§ 3 ods. 1 ZZS.)

15. Žalobkyňa pritom označila ako žalovaného orgán, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie, teda Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, avšak tento subjekt nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní, pretože podľa § 4 ods. 1 písm. d) je pasívne vecne legitimovaným subjektom štát - Slovenská republika, v ktorého mene koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Predovšetkým z tohto dôvodu musel súd žalobu zamietnuť, a to v celom rozsahu. Otázka pasívnej vecnej legitímácie je otázkou hmotného práva. Súd preto nemohol žalobkyňu poučovať o potrebe opravy označenia žalovaného, teda o tom, že žalobkyňou uvedený žalovaný nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, nakoľko nebolo by to poučenie o procesných právach a povinnostiach, ale poučenie o hmotnom práve, ktoré súd nie je povinný ani oprávnený poskytovať. V opačnom prípade by totiž bola dotknutá zásada rovného postavenia strán sporu. Žalobkyňa bola navyše v rámci obligatórneho predbežného právneho posúdenia na pojednávaní oboznámená s predbežným právnym záverom súdu, že žaloba sa javí ako nedôvodná vzhľadom na nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, teda, že subjekt, ktorý žaluje, nie je správny žalovaný (bez tohto, aby súd uviedol, ktorý subjekt má správne žalovať), avšak ani toto predbežné právne posúdenie ju nenaviedlo k odstráneniu tohto dôvodu zamietnutia žaloby.

16. Absencia vecnej legitímácie je síce prednostným dôvodom na zamietnutie žaloby pred inými dôvodmi zamietnutia žaloby, avšak v tejto súvislosti považuje súd za potrebné dodať, že ust. § 6 ods. 1 ZZS stanovuje ako podmienku pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu (aj) zrušenie, resp. zmenu napadnutého rozhodnutia pre nezákonnosť na to príslušným orgánom. K takémuto zrušeniu alebo zmene napadnutého rozhodnutia (rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo 14. 7. 2014 č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030) pre nezákonnosť však nedošlo. Naopak uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. j.: UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2014/457-0008 Ks z 3. 9. 2013 (chyba v písaní, správne malo byť vzhľadom na obsah tohto rozhodnutia 3. 9. 2014 - pozn. súdu) s vyznačenou doložkou právoplatnosti 12. 9. 2014. Rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. j.: UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2014/457-0008 Ks z 3. 9. 2013 takisto nebolo zrušené, resp. zmenené pre nezákonnosť. Z uvedeného dôvodu (aj ak by tu nebol dôvod pre zamietnutie žaloby spočívajúci v absencii pasívnej vecnej legitímácii), by bolo nutné žalobu zamietnuť.

17. Na záver súd poznamenáva, že v tomto prípade nezistil prekážku začatého konania (listispendencie) vo vzťahu ku konaniu vedenému na tunajšom súde pod sp. zn.: 10S/1/2015, nakoľko v uvedenom konaní sa síce žalobkyňa voči žalovanému domáha nároku v súvislosti s tým istým rozhodnutím žalovaného (rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo 14. 7. 2014 č. LM1/OPVHMN/SOC/2014/24594-0030), avšak požaduje uplatnenú sumu 98 eur za iný mesiac (za mesiac október 2014, a nie za mesiac júl 2014 ako je tomu v tejto veci.) Navyše v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn.: 10S/1/2015 žalobkyňa výslovne žiada aj o zrušenie tohto rozhodnutia žalovaného, ktorý žalobný petit však chýba v tejto veci.

18. Pokiaľ ide o žalobkyňou predložený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 10Sžso/17/2014 z 15. 4. 2015, tak z tohto rozhodnutia vyplýva, že v uvedenej veci sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti iného rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, preto o tejto veci ako o veci správneho súdnictva rozhodoval ako príslušný správny súd Krajský súd v

Žiline, voči ktorého rozhodnutiu bolo následne podané odvolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vydal predmetný rozsudok. V danom prípade sa nepostupovalo v režime zákona č. 514/2003 Z. z., a preto právne závery tohto rozsudku Najvyššieho súdu nemožno aplikovať na tento prípad.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a ods. 2 CSP, keď vyslovil, že žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, s tým, že o konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá príslušný súdny úradník. Vzhľadom na to, že žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu, plne úspešným bol žalovaný, má preto podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom podľa § 262 ods. 2 CSP súd doplnil, že o výške tejto náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.